

АТАМАНЮК Василь Іванович (псевд. — Яблуненко В.; 14. 03. 1887, містечко Яблунів, нині смт Косів. р-ну Івано-Фр. обл. — 1940, концтабір «Карлаг») — поет, перекладач, літературознавець, політичний діяч. Належав до літ. організації «Західна Україна». Закін. юрид. факультет Львів. університету. Був вояком австр. армії (від 1915), перекл. у Пресбюро, згодом — у легіоні УСС. У 1918–20 жив у Катеринославі (нині Дніпропетровськ), належав до партії боротьбистів; працював секр. г. «Боротьба», завідував труд. школою. Від 1922 — у Києві. Перша поет. зб. «Як сурми заграли до бою» (Відень, 1916) мала антивоєнне спрямування. Вірші, оповідання, перекл. та літ.-крит. статті друкував у газетах і журналах «Український пролетар», «Вісті», «Більшовик», «Пролетарська правда» та ін. Поет. зб.: «Чари кохання» (1921), «Хвилі життя» (1922), «Жовтень» (1924), «Дума про Степана Мельничука» (1924), «Галичина» (1925), «Зажурені флорари» (1928), «За Збручем грози» (1930); зб. оповідань: «Тяжкі роки» (Х.; О., 1930), «Батіг і багнет», «Крізь кривду і кров» (обидві — Київ; Харків, 1932). Відобразив болі й страждання зх.-укр. селян в умовах польс. гніту, наростання рев. настроїв, духовну спорідненість зх. і сх. українців. Писав оповідання для дітей. Упорядкував низку зб., зокрема «Сатира і гумор» (1926), «Літературні пародії» (1927), «Революційна поезія Західної України» (1930), а також «Антологію західноукраїнської літератури ХХ ст.» (1930), «Антологію української поезії» (т. 1–3, 1930–31; усі — Київ). На поч. 30-х рр. А. виключено з літ.

організації «Західна Україна». У 1933 заарешт. як «один із керівників київської організації УВО». Засудж. на 5 р. 1937 його справу переглянуто і винесено новий вирок — розстріл. Реабіліт. 1965. Одну з вулиць Коломиї названо іменем А.

Основні твори

Бібліографія надрукованих творів Д. Загула. К., 1927 (співавтор); Між меж і ґрат: Вибр. поезії. К., 1931; Хвилі життя: Поезії. Косів, 1997.

Рекомендована література

1. Дорошенко В. [Рец. на кн.: «Дві казки, або Сплячий козак», «Хвилі життя: поезія»] // ЛНВ. 1923. Т. 79;
2. Загуд Д. [Рец. на кн. «Нова єврейська поезія: антологія»] // Нова громада. 1923. № 15–16;
3. Бабій О. Д. [Рец. на кн. «Нова єврейська поезія: антологія»] // ЛНВ. 1924. Т. 82;
4. Пилипенко С. Тени прошлого – украинские кобзари и лирики // Пламя. 1924. № 5;
5. Капустянський І. Плужанська творчість // Плуг. 1926. № 2;
6. Рудик Д. Письменники з Західної України в УРСР // Зоря. 1926. № 14;
7. Нові українські письменники // ЖР. 1927. № 4;
8. Шворца В. Зажурені флорари // Зх. Україна. 1928. № 2–3;
9. Донцов Д. [Рец. на кн. «Революційні пісні Західної України»] // ЛНВ. 1929. Т. 98;
10. Андріанова М. Василь із Яблунева // Вітчизна. 1973. № 5;
11. Арсенич П., Козловик І. Поет Василь Атаманюк // Ранковий клич. Уж., 1981;
12. Григораш Д. Атаманюк Василь Іванович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1994. Вип. 1;
13. Атаманюк Василь Іванович // Київ: Жертви репресій. К., 1997. Т. 1;
14. А ми тую стрілецьку славу збережемо... Коломия, 1999. Т. 1;
15. Полек В. Біографічний словник Прикарпаття. Ів.-Ф., 1993.

П. І. Арсенич

Бібліографічний опис:

Атаманюк Василь Іванович / П. І. Арсенич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44566>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).